Civillieta Nr. C 26130318

# SPRIEDUMS
# LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rēzeknē, 2019.gada 14.maijā

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis A.Jonikāns,
ar sekretāri I.Stepuli,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, pieteikumā par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā, ar ieinteresēto personu – /pers. C/, personas kods /personas kods/.

## Aprakstošā daļa

Rēzeknes tiesā pieteikumu par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā un hipotēkas ar aizlieguma atzīmi dzēšanu zemesgrāmatā iesniedzis /pers. B/ (turpmāk arī – pieteicējs) norādot, ka viņš ir nekustamā īpašuma – dzīvokļa Nr./adrese/, kadastra Nr./numurs A/(turpmāk arī – nekustamais īpašums), īpašnieks. 1999.gada 16.augustā akciju komercbanka „/Nosaukums V/" (turpmāk arī – banka) un ieinteresētā persona – /pers. C/, noslēdza kredīta līgumu Nr.56 par aizdevuma 500 latu, jeb 711,44 *euro*, apmērā izsniegšanu. Aizdevumu banka nodrošināja ar pieteicēja sniegto hipotēku, proti, pieteicējam piederošajam nekustamajam īpašumam tika reģistrēta aizlieguma atzīme – noteikts aizliegums bez akciju komercbankas „/Nosaukums V/" rakstiskas piekrišanas – ieķīlāto īpašumu atsavināt, dāvināt un apgrūtināt ar lietu tiesībām. Aizdevuma saņēmēja – /pers. C/, pieteicējam ir apliecinājusi, ka izsniegto aizdevumu bankai ir atmaksājusi, atmaksājusi vēl pirms kredīta līgumā noteiktā termiņa – 2000.gada 9.maijā. Faktu, ka minētais aizdevums ir atmaksāts, apliecina arī turpmākā bankas un ieinteresētās personas sadarbība, ka banka /pers. C/ tanī pašā dienā – 2000.gada 9.maijā, piešķīra un /pers. C/ arī saņēma jaunu aizdevumu 700 latu, jeb 996,01 *euro*, apmērā, kurš tāpat tika nodrošināts ar pieteicēja sniegto hipotēku šim pašam nekustamajam īpašumam. Arī šis aizdevums tika atmaksāts un atšķirībā no pirmā ieraksta, otrās hipotēkas atzīme tika dzēsta. Pieteicējs norāda, ka, lai arī pirmais aizdevuma līgums, kura nodrošināšanai hipotēka nostiprināta, ir izpildīts un aizdevums ir atmaksāts, nekustamajam īpašumam nostiprinātā pirmā hipotēka nav dzēsta. Pieteicēja vienīgā iespēja dzēst zemesgrāmatā nostiprināto hipotēku ir tikai tiesas ceļā, jo akciju komercbanka „/Nosaukums V/" kopš 2013.gada 22.oktobra nepastāv, ir likvidēta. Pieteicējs pieteikumā ietvēris Civilprocesa likuma 294.panta pirmās daļas 3.punktā norādītās aicināmo personu neierašanās sekas, ka uzaicināto personu neierašanās sekas ir visu termiņā nepieteikto tiesību atzīšana par spēkā neesošām. Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1., 34., 74., 295.pantu pieteicējs lūdz atzīt par spēkā neesošu aizlieguma atzīmi, kas ierakstīta Rēzeknes tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Ludzas pilsētas zemesgrāmatu nodalījuma Nr.374-19 II daļas 2.iedaļas ierakstā Nr.1 un atzīt par spēkā neesošu un dzēst ķīlas atzīmi, kas ierakstīta Rēzeknes tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Ludzas pilsētas zemesgrāmatu nodalījuma Nr.374-19 IV daļas 1. un 2.iedaļas ierakstā Nr.1, kas izdarīta par labu akciju komercbankai „/Nosaukums V/" (lietas 4.-6., 13.lapa).

Tiesas dokumenti lietas dalībniekiem piegādāti Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā. Tādējādi, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.[1]pantam, lietas dalībniekiem ir paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu, par viņiem nosūtīto dokumentu saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti (lietas 1., 40., 44., 51.-55.lapa).

Pieteicējs – /pers. B/, tiesas sēdē pieteikumu uzturēja uz pieteikumā minētajiem motīviem, uzturēja pilnā apmērā.

Ieinteresētā persona – /pers. C/, tiesas sēdē pieteicēja pieteikumam piekrita, uzturēja tiesai iesniegto rakstveida paskaidrojumu, ka visi pieteikumā izklāstītie apstākļi ir patiesi. Lietas materiāliem ir pievienoti pierādījumi, ka viņa, kā kredīta ņēmēja savas saistības ir izpildījusi un zemesgrāmatā pieteicēja dzīvoklim nostiprinātā hipotēka nav dzēsta bankas neizdarības dēļ (lietas 48., 49.lapa).

## Motīvu daļa

Noklausījusies pieteicēja un ieinteresētās personas paskaidrojumus tiesai, pārbaudījusi un novērtējusi tiesas sēdē iegūtos pierādījumus, tiesa uzskata, ka pieteikums par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā ir apmierināms.

Pieteicējam – /pers. B/, pieder nekustamais īpašums – dzīvoklis Nr.19 un 661/27967 kopīpašuma domājamās daļas no daudzdzīvokļu mājas /adrese/, kadastra Nr./numurs A/(nekustamais īpašums) (lietas 15., 39.lapa).

1999.gada 16.augustā akciju komercbanka /Nosaukums V/ un /pers. C/ noslēguši kredīta līgumu Nr.56 (turpmāk arī – aizdevuma līgums Nr.1). Saskaņā ar aizdevuma līgumu Nr.1 akciju komercbanka /Nosaukums V/ /pers. C/ izsniegusi aizdevumu 500 latu (711,44 *euro*) apmērā. Aizdevums /pers.C/izsniegts mēbeļu iegādei, aizdevuma atmaksas termiņu nosakot līdz 2000.gada 15.augustam (lietas 16., 17., 25.lapa).

1999.gada 16.augustā nekustamā īpašuma īpašnieks (pieteicējs) /pers. B/ un akciju komercbanka /Nosaukums V/ noslēguši hipotēkas līgumu. Pieteicējs ieķīlājis nekustamo īpašumu, ieķīlājis no 1999.gada 16.augusta kredīta līguma Nr.56 izrietošo saistību nodrošināšanai. Hipotēkas līgums ir aizdevuma līguma Nr.1 neatņemama sastāvdaļa. Saskaņā ar hipotēkas līgumu nekustamais īpašums – dzīvoklis Nr./adrese/, ieķīlāts par labu akciju komercbankai /Nosaukums V/, ieķīlāts līdz summai – 500 lati. Nekustamajam īpašumam noteikts aizliegums bez akciju komercbankas /Nosaukums V/ rakstiskas piekrišanas ieķīlāto īpašumu atsavināt, dāvināt un apgrūtināt ar lietu tiesībām (lietas 15., 18., 19.lapa).

Laikā no 1999.gada 14.oktobra līdz 2000.gada 9.maijam ieinteresētā persona, veicot 8 maksājumus, atmaksājusi akciju komercbankai /Nosaukums V/ visu aizdevuma pamatsummu 500 latu apmērā (lietas 20., 21.lapa), kā arī laikā no 1999.gada 31.augusta līdz 2000.gada 9.maijam, veicot 10 maksājumus, samaksājusi akciju komercbankai /Nosaukums V/ procentus par aizdevuma lietošanu 44,70 latu apmērā (lietas 22.-24.lapa). Neskatoties uz to zemesgrāmatā ierakstītā hipotēka, pretēji 1999.gada 16.augusta hipotēkas līguma 1.3.punktam, nav dzēsta.

Turpmāk, 2000.gada 9.maijā akciju komercbanka /Nosaukums V/ un /pers. C/ noslēguši kredīta līgumu Nr.42 (turpmāk arī – aizdevuma līgums Nr.2). Saskaņā ar aizdevuma līgumu Nr.2 akciju komercbanka /Nosaukums V/ /pers. C/ izsniegusi aizdevumu 700 latu (996,01 *euro*) apmērā. Aizdevums /pers.C/ izsniegts saimnieciskām vajadzībām, aizdevuma atmaksas termiņu nosakot līdz 2001.gada 9.maijam (lietas 26., 27., 31.lapa).

2000.gada 9.maijā nekustamā īpašuma īpašnieks (pieteicējs) /pers. B/ un akciju komercbanka /Nosaukums V/ noslēguši hipotēkas līgumu. Pieteicējs ieķīlājis nekustamo īpašumu, ieķīlājis no 2000.gada 9.maija kredīta līguma Nr.42 izrietošo saistību nodrošināšanai. Hipotēkas līgums ir aizdevuma līguma Nr.2 neatņemama sastāvdaļa. Saskaņā ar hipotēkas līgumu nekustamais īpašums – dzīvoklis Nr./adrese/, ieķīlāts par labu akciju komercbankai /Nosaukums V/ieķīlāts līdz summai – 700 lati. Nekustamā īpašuma īpašnieks aprobežots ar līguma 2.1.2.; 2.1.3.; 2.1.4.; 2.1.5.; 2.1.6.; 2.1.7.; 2.1.9.; 2.1.10.; 2.1.11punktā minētajiem nosacījumiem (lietas 15., 28., 29.lapa). Tāpat aizdevuma atmaksu banka nodrošinājusi ar pieteicēja /pers. B/ sniegto galvojumu. Sniedzot galvojumu pieteicējs /pers. B/ apņēmies nedalīti kā pati aizņēmēja atbildēt bankai par ieinteresētās personas /pers. C/ saistībām (lietas 30.lapa).

Laikā no 2000.gada 5.jūlija līdz 2001.gada 27.aprīlim ieinteresētā persona, veicot 11 maksājumus, atmaksājusi akciju komercbankai /Nosaukums V/ visu aizdevuma pamatsummu 700 latu apmērā (lietas 32.-34.lapa), kā arī laikā no 2000.gada 16.maija līdz 2001.gada 27.aprīlim, veicot 13 maksājumus, samaksājusi akciju komercbankai /Nosaukums V/ procentus par aizdevuma lietošanu 68,81 latu apmērā (lietas 35.-38.lapa). Zemesgrāmatā ierakstītā otrā hipotēka dzēsta (lietas 15.lapa).

2016.gada 30.decembrī akciju sabiedrība /Nosaukums G/ (iepriekšējie nosaukumi – akciju komercbanka „/Nosaukums V/" (no 1992.gada 10.septembra līdz 2004.gada 5.augustam), akciju sabiedrība /Nosaukums V/ (no 2004.gada 6.augusta līdz 2004.gada 4.oktobrim), akciju sabiedrība „/Nosaukums H/" (no 2004.gada 5.oktobra līdz 2008.gada 22.aprīlim) un akciju sabiedrība /Nosaukums I/(no 2008.gada 23.aprīļa līdz 2013.gada 4.decembrim)), reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, likvidēta un izslēgta no Uzņēmumu reģistra (lietas 41., 42.lapa).

Civillikuma 1278., 1286., 1309.pantā noteikts, ka ķīlas tiesība ir tāda tiesība uz svešu lietu (841.p.), uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā kārtā, ka viņš var no tās dabūt šā prasījuma samaksu. Ķīlas tiesība paliek spēkā tik ilgi, kamēr pilnīgi apmierināts kreditors, kuram tādēļ ķīla atbild pēc daļas samaksas arī par vēl nesamaksāto parāda daļu. Ķīlas tiesība izbeidzas pati no sevis, kad dzēš prasījumu, kuram tā nodibināta, vienalga, kādā kārtā tas izdarīts.

Saskaņā ar Civillikuma 1380.panta pirmo daļu zemes grāmatās ierakstītu ķīlas tiesību dzēšana, tiklab pilnīga, kā arī pa daļai pielaižama tikai ar kreditora piekrišanu. Šis noteikums neattiecas uz tiem gadījumiem, kad ķīlas tiesību dzēš uz tiesas sprieduma vai lēmuma pamata.

No Uzņēmumu reģistra datu bāzē pieejamās informācijas redzams, ka akciju sabiedrība /Nosaukums G/(iepriekšējie nosaukumi – akciju komercbanka „/Nosaukums V/", akciju sabiedrība /Nosaukums V/, akciju sabiedrība „/Nosaukums H/" un akciju sabiedrība /Nosaukums I/) likvidēta un izslēgta no Uzņēmumu reģistra 2016.gada 30.decembrī (lietas 41., 42.lapa).

Ar pieteicēja piestādītajām iemaksu kvītīm pierādīts, ka savas no 1999.gada 16.augustā noslēgtā kredīta līguma Nr.56 (aizdevuma līgums Nr.1) uzņemtās saistības ieinteresētā persona ir izpildījusi un zemesgrāmatā ierakstītā hipotēka, pretēji 1999.gada 16.augusta hipotēkas līguma 1.3.punktam, nav dzēsta bez jebkāda tiesiska pamata. Proti, laikā no 1999.gada 14.oktobra līdz 2000.gada 9.maijam ieinteresētā persona – /pers. C/, akciju komercbankai /Nosaukums V/ atmaksājusi visu aizdevuma pamatsummu 500 latu apmērā (lietas 20., 21.lapa), kā arī laikā no 1999.gada 31.augusta līdz 2000.gada 9.maijam samaksājusi akciju komercbankai /Nosaukums V/ procentus par aizdevuma lietošanu 44,70 latu apmērā (lietas 22.-24.lapa). Kā pamatoti norāda pieteicējs, to netieši pierāda arī turpmākā bankas un ieinteresētās personas sadarbība, izsniedzot jaunu aizdevumu, kas, tāpat kā pirmais, atmaksāts (lietas 32.-38.) un šajā gadījumā zemesgrāmatā ierakstītā otrā hipotēka dzēsta (lietas 15.lapa). Lietā pierādījumu, kas liecinātu par pretējo, nav.

Tāpat lietā nav pierādījumu, ka akciju sabiedrība /Nosaukums G/ būtu cedējusi vai kādā citā kārtā nodevusi savas prasījuma tiesības, kas izriet no minētā līguma, citai personai. Attiecīgi nav nevienas personas, kas varētu dot bankas piekrišanu apgrūtinājuma dzēšanai zemesgrāmatā. Likvidētajai komercsabiedrībai nav arī tiesību un saistību pārņēmēja vai pārstāvja, kurš varētu tās vārdā veikt kādas darbības apgrūtinājuma noņemšanai (lietas 8.lapa).

Likumdevējs ir paredzējis speciālu kārtību, kādā risināmi jautājumi par hipotēkas dzēšanu zemesgrāmatās, ja īpašniekam nav likumā noteikto dokumentu iesniegšanai zemesgrāmatu nodaļā un nav arī strīda, kas būtu skatāms prasības tiesvedības kārtībā. Šī kārtība ir īstenojama saskaņā ar Civilprocesa likuma 38.nodaļu „Lietas par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā". Tiesa secina, ka pieteicējam nav iespējams citādā veidā dzēst hipotēku un aizlieguma atzīmi zemesgrāmatā, kā tikai ar spriedumu lietā par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 295.panta pirmajai daļai, 2018.gada 25.jūlijā oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" (laidienā Nr.146 (6 232)) publicēts sludinājums, ka tiesa uzaicina personas, kurām ir kādi iebildumi pret pieteicēja pieteikumu vai tiesības uz sludinājumā minētajām ķīlas tiesībām uz nekustamo īpašumu, pieteikt tās tiesai trīs mēnešu laikā. Tāpat sludinājumā norādītas tiesību pieteikšanas termiņa neievērošanas sekas, ka, ja tās nebūs pieteiktas trīs mēnešu laikā no paziņojuma publicēšanas dienas, visas termiņā nepieteiktās tiesības tiks atzītas par spēkā neesošām (lietas 50.lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 295.panta ceturtajai daļai, 2018.gada 6.jūlijā sludinājums izvietots arī Rēzeknes tiesas zemesgrāmatu nodaļas telpās /adrese/ un /adrese/ (lietas 47.lapa).

Tiesas noteiktajā termiņā – līdz 2018.gada 25.oktobrim, iebildumi vai prasījumi pret pieteicēja /pers. B/ pieteikumu tiesā nav iesniegti. Iebildumi vai prasījumi pret pieteikumu, atbilstoši Civilprocesa likuma 296.panta otrajai daļai, tiesā nav iesniegti arī līdz sprieduma taisīšanai lietā.

Tiesību doktrīnā ir norādīts, ka uzaicinājuma sekas ir preklūzija, t.i., personas, kam tiesības pieder, bet kas tās nav pieteikušas uzaicinājumā nosacītā termiņā, tās zaudē (*V.Bukovskis Civīlprocesa mācību grāmata. Rīga, 1933, 745.lpp*).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 297.pantu, apmierinot pieteikumu, tiesa taisa spriedumu par visu termiņā nepieteikto tiesību atzīšanu par spēkā neesošām.

Tādējādi tiesa atzīst, ka visas, tiesas noteiktajā termiņā nepieteiktās tiesības uz hipotēku, kas ierakstīta nekustamajam īpašumam – dzīvoklim Nr.19 un 661/27967 kopīpašuma domājamām daļām no daudzdzīvokļu mājas /adrese/, kadastra Nr./numurs B/, ierakstīta pamatojoties uz 1999.gada 16.augustā starp akciju komercbanku /Nosaukums V/ un /pers. C/ noslēgto kredīta līgumu Nr.56 un 1999.gada 16.augustā starp nekustamā īpašuma īpašnieku (pieteicēju) /pers. B/ un akciju komercbanku /Nosaukums V/noslēgto hipotēkas līgumu, tiek atzītas par spēkā neesošām.

Tiesa secina, ka pieteikums par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā ir pamatots, visas termiņā nepieteiktās tiesības uz ķīlas atzīmi atzīstamas par spēkā neesošām un hipotēka un aizlieguma atzīme pieteicējam piederošajam nekustamam īpašumam ir dzēšama.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 40.panta pirmo daļu no pieteicēja valsts ienākumos piespriežami ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, 2,36 (5,66 – 3,30) *euro* apmērā (lietas 2., 7.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.$^{1}$pantu, taisot spriedumu, daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, pieteicējam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 191., 193., 297.pantu, tiesa

NOSPRIEDA

/pers. B/, personas kods /personas kods/, pieteikumu par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā, ar ieinteresēto personu – /pers. C/, personas kods /personas kods/, apmierināt.

Atzīt par spēkā neesošām visas tiesas noteiktajā termiņā nepieteiktās pirmās hipotēkas un aizlieguma atzīmes tiesības uz nekustamo īpašumu – dzīvokli Nr.19 un 661/27967 kopīpašuma domājamām daļām no daudzdzīvokļu mājas /adrese/, kadastra Nr./numurs B/, kas reģistrētas Rēzeknes tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Ludzas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs C/, reģistrētas par labu kreditoram: akciju komercbankai „/Nosaukums V/", nodokļu maksātāja kods /numurs/, kas ierakstītas pamatojoties uz 1999.gada 16.augusta aizdevuma/kredīta līgumu Nr.56 un 1999.gada 16.augusta ķīlas/hipotēkas līgumu.

Dzēst Rēzeknes tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Ludzas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs D/nekustamajam īpašumam – dzīvoklim Nr.19 un 661/27967 kopīpašuma domājamām daļām no daudzdzīvokļu mājas /adrese/, kadastra Nr./numurs B/, nostiprināto pirmo hipotēku, kas reģistrēta par labu kreditoram: akciju komercbankai „/Nosaukums V/", nodokļu maksātāja kods /numurs/, kas ierakstīta pamatojoties uz 1999.gada 16.augusta aizdevuma/kredīta līgumu Nr.56 un 1999.gada 16.augusta ķīlas/hipotēkas līgumu (nodalījuma IV daļas 1., 2.iedaļas ieraksts Nr.1.1) un ar to saistīto aizlieguma atzīmi (nodalījuma II daļas 2.iedaļas ieraksts Nr.1.1).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus, kas nav samaksāti iepriekš, 2,36 (divi *euro* 36 centi) *euro* apmērā.

Valsts labā piedzītie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi maksājami Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr.90001672316, kontā Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, norādot maksājuma mērķi – 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C 26130318.

Lai netiktu uzsākta piespiedu izpilde, maksājuma dokuments par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts labā, sprieduma labprātīgas izpildes termiņā, iesniedzams Rēzeknes tiesā.

Noteikt /pers.B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma, daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2019.gada 14.maija, apelācijas kārtībā var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis A.Jonikāns